

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

8117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto, \$5.50, pol leta, \$3.00. Za Evropo, celo leto, \$8.00. Posamezna številka, 3 centa

SUBSCRIPTION RATES:

U. S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U. S. and Canada \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months
Cleveland and Euclid by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
Single copies 3 centa. European subscription, \$8.00 per year.

JAMES DEBEVEO and LOUIS J. FIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

33 No. 160, Wed., July 8, 1936

Stališče malih narodov

Aneksijo Abesinije je vzel svet na znanje z zelo pesimišnimi občutki. Ne more se reči, da z resignacijo, zakaj Evropa je ugotovila jako natančno, da se odigravajo važne stvari, ki je ob njih resignacija povsem neumestna. V demokracijskih krogih — in ti so v Evropi še vedno v večini — se je s posebno bojaznijo zaznalo, da pomeni aneksija Abesinije toliko kakor prenos fašističnih notranjih metod na področje italijanske zunanje politike. Če beremo pazljivo različne komentarje svetovnega časopisa, ki predstavljajo resnično javno mnenje, se najbolj pojavlja ta strah, to spoznanje, namreč strah, da je ni nevarnejše stvari kakor je ta, če se začno metode fašističnega političnega prepričanja prenašati v področje zunanje politike. Res se priznava Italiji, da je Abesinija samo afriška država, ena najmanj civiliziranih na svetu. Dalje se priznava, da je Italija ena izmed evropskih držav, ki je bila zelo potrebna večje kolonialne posesti, saj si postavlja za svoj poglavitni cilj, da si bo dobavljala v bodoče sirovine za svoje gospodarske potrebe iz afriške prirodne zaloge, kakor tudi, da bo tja izvažala oni del svojega naraščanja, katerega je preveč v mejah domovine in ki doma ne dobi eksistenčne možnosti. Vse to se v demokracijskem svetu priznava toliko in tem bolj, ker si je skoro ves ostali evropski svet že poprej omissil kolonialno posest, ki jo izkorišča na podoben način, iz sličnih potreb in namenov, kar v moralnem pogledu pač ni povsem brez pomena. Toda pri vsem tem ostane dejstvo, da je z aneksijo Abesinije prišla do veljave metoda v zunanji politiki, ki so jo smatrali za ustanovitvijo Zveze narodov za vedno pokopano. To je metoda pesti in moči, brez vsakršne dekoracije in brez najmanjše maske.

Zato ni čuda, da je nastalo veliko vznemirjenje v krogih srednjih in malih držav. Kajti nikjer ni garancije, da se ne bi mogel kdaj abesinski spor ponoviti med dvema evropskima državama, ako bi ta ali ona evropska vevlesila bila mnenja, da ji je potreben del ozemlja kake sosedne države, ali morda del njenih suverenih pravic v kakršnemkoli oziru. Kje naj se najde jamstvo, da se to ne bo zgodilo, da se ne more zgoditi, ako povsem odpove Zveza narodov? Vznemirjenje malih držav v Evropi in izven nje je zato jako razumljivo in ni prav nič presenetljivo, da so začele razglabljati in pretresati, koliko jim more biti po tej obupni preizkušnji Zveza narodov še smiselna in potrebna institucija.

Mussolini v Rimu je dal Evropi zagotovilo, da se smatra zdaj Italija z aneksijo Abesinije za zadovoljeno. Odmev v svetu se ni glasil preveč pritrjevalno, ker svet Italijo oziroma Mussolinija predobro pozna, vendar več o tem zdaj še ni mogoče reči. Pač pa se že sliši nekatere, ki zagotavljajo, da gre tu vendarle za izvenevropsko zadevo, in da se take metode ne morejo prenesti na evropske odnose. Toda skeptika v tem pogledu nikakor ni prebita in dosedaj ljudje, ki tako govorijo, niso navedli še nobenega prepričevalnega razloga, zakaj bi v evropskih zadevah ne bilo mogoče, da bi si kaka država dala duška na sličen način kakor Italija v Abesiniji. Zato se postavlja vedno bolj v ospredje vprašanje, kakšne garancije bi se mogle pričakovati, ako se hoče ustvariti, odnosno obnoviti zavest varnosti na demokracijski in pacifistični osnovi. To je vsekakor najtežji problem sedanjosti in bodočnosti za vso Evropo, pa tudi za ostali civilizirani svet.

Predvsem je tu Anglija, o kateri se še vedno ne ve povsem določno, kakšni so glavni motivi njene politike v abesinskem konfliktu. Znane so njene načelne točke v kolikor se tičejo Zveze narodov. Znane so tudi njene materialne strani, ki jo vežejo na določene probleme v Abesiniji. Poznamo pa tudi odločnost na drugi strani, ki se ne plaši pred skrajnostmi, ako bi šlo za to, da bi se hoteli uničiti uspehi orožja. Tudi najbolj demokracijski krogi v Angliji ne računajo s tem, da bi šli do skrajnosti zaradi načel, združenih s stališčem v abesinski aferi. In da bi bila francoska Blumova levičarska vlada drugače razpoložena, se doslej tudi še ni pokazalo.

Zveza narodov ni in za dogledno dobo tudi ne bo to, kar se je po svetovni vojni od nje pričakovalo, kljub temu pa ostane še vedno orodje, čigar izguba bi utegnila pomeniti za človeštvo nenadomestljivo škodo.

Izgotovitev kulturnega vrta gre h koncu

V ponedeljek 6. julija je vladna Zed. držav poslala organizacijo WPA na prostor Jugoslovanskega kulturnega vrta. Kakih dvajset delavcev je prišlo za krampe in motike in začeli so nakladati zemljo v samokolnice ter odvažati zemljo. To je potrebno, ker bo prostor, kjer bo stal naš kulturni vrt, poglavljen za kaka dva čevlja.

Mr. Mudge, vladni inženjer, ki vodi delo, nam je pokazal blue print originalnega načrta, ki ga je mojstrsko izdelal naš slovenski vrtnarski arhitekt, Mr. Viktor Suhadolnik. Zdjaj se bo delalo natančno po tem načrtu, kot ga vidite tukaj na sliki v majhnem obsegu.

Kot se spominjate, stoji zdaj spomenik škofa Baraga prav v ozadiju, ob robu gozda. Daleč za tem spomenikom bodo napravili skarpo in napeljali zemljo, tako da bo prišel Baragov spomenik nekako v sredino vrta.

To so nekaki zgodovinski dnevi za Slovence v Clevelandu in sploh za vse Slovence v Zedinjen-

Zdaj, ko se je končno pričelo z delom v Jugoslovanskem kulturnem vrtu, da se ga dogotovi, je prav, da prinesemo načrt tega vrta. Vrt bo izdelan prav po gornjem obrisu, ki je delo slovenskega arhitekta, Mr. Viktorja Suhadolnika. V sredi bo tudi vodomet, ali z eno besedo: vrt bo tak, kot ga vidite tukaj na sliki. Zdjaj za vodometom vidite kip škofa Barage in po tem si lahko

nih državah, kajti dela se na narodnem spomeniku, ki bo stal za vedno — Jugoslovanski kulturni vrt. Ponosen bo lahko vsak, ki je količkaj prispeval za to krasno delo. S ponosom bomo kazali našim rojakom izven Clevelanda ta naš spomenik, ko bodo prišli na obisk v Cleveland. Gotovo bodo občudovali to naše delo tudi drugi narodi, ki bodo videli kulturni spomenik, ki so si ga postavili Slovinci v Ameriki.

Gotovo zasluži v prvi vrsti spoštovani naš rojak in arhitekt, g. Viktor Suhadolnik vse priznanje za to svoje delo. Pa ne samo za to delo, ampak tudi za vse svoje prizadevanje, da se je končno pričelo z delom. Nihče drugi kot on ne ve, koliko je bil zal in priganjal na vse strani. Pisaril je v Washington, da so dali denar (\$58,000.00), pisaril v Columbus, odkjer je moral priti končno dovoljenje in priganjal je v Clevelandu, kjer je glavni vladni urad za taka dela. Večkrat nam je že bilo obljubljeno: drugi teden že pričnemo! Toda ostalo je samo pri obljubi, tako da smo že mislili, da se letos sploh ne bo pričelo z delom.

Zadnji teden nam je Mr. Suhadolnik zopet rekel: "V ponedeljek 6. julija, začno gotovo z delom!"

"Lepo, zelo lepo, toda ne verjamemo," smo rekli. "Prej ne bomo verjeli, da bomo videli tam delavce, ki delajo."

In v ponedeljek je zopet prišel Viktor in ponosno rekel: "Dobro, zdaj pa le pojdite pogledat! Kakih dvajset delavcev je na delu v kulturnem vrtu in prišlo jih bo še več, ki bodo ostali na delu, dokler ne bo vrt popolnoma dovršen, ter Gregorčičev in Cankarjev spomenik postavljen."

Veseli, zelo veseli smo bili tega sporočila. Saj se bo zdaj vroča želja vsakega zavednega Slovenca in Slovenke uresničila, ker Jugoslovanski kulturni vrt bo še letos dovršen.

Torej pojdimo pogledat. Vze-li smo seboj fotografa, Mr. Berosa, da bo vzel sliko delavcev, ki delajo na našem kulturnem vrtu, da se dokaže cenjeni javnosti, da niso samo besede, ampak tudi dejanja in da se je končno pričelo z zadnjimi deli v vrta. Ta slika bo priobčena v našem listu in vsak se lahko sam prepriča o istinitosti teh besed. In kdor se tej sliki ne verjame,

naj se ob priliki ustavi pri našem kulturnem vrtu in tam bo videl, kako pridno se dela.

Kot pravijo inženjerji, bo vrt popolnoma dogotovljen do konca oktobra. Torej štiri mesece neprestanega dela. Tukaj se vidi, kako ogromno delo bo to. Saj ni čuda! Predno se zadela v vrt \$58,000.00, je treba že nekaj dela. Lahko primerjate poljski kulturni vrt, ki je od St. Clairja poleg našega in ki je stal samo \$9,000.00, pa ga je že precej za pogled. Zdjaj, ko gremo k uresničenju Jugoslovanskega kulturnega vrta, je treba dati priznanje zavednemu narodu, ki se je tako častno odzval, da se je to uresničilo. Priznanje je treba dati glavnemu centralnemu odboru, ki je tako vneto ostal na delu. Priznanje je treba dati tudi vsem okrožjem, ki so zbirali in še zbirajo doneske.

Ampak — zdaj je treba pograt naprej pa s zadnjo silo! Kot rečeno, bo dala vlada Zed. držav \$58,000.00, za izgotovitev vrta, toda mi pa moramo prispevati okroglih \$4,500.00 za olupavo, to je za grmičje, drevje in druge tako stvari. To je pač malenkostna vsota, ki je razdeljena na vse tri narodnosti: Slovence, Srbe in Hrvatce. Ker se bratje Hrvatce še niso odzvali, smo Slovinci prevzeli dva dela, enega pa bratje Srbi. Če se bodo hoteli pridružiti še Hrvatje, bodo morali svoj delež plačati nam.

Vladni delavci bodo delali kar naprej, toda ob istem času bo moral biti pripravljen denar, kar ga moramo prispevati mi za olupavo, sicer bi stvar zastajala. Ako hočemo, da bo vrt gotov, popolnoma gotov v vseh detajlih takrat, ko bodo vladni delavci gotovi, moramo imeti denar pripravljen, ker plačati bo treba za grmičje in drugo, kot omenjeno, da ga vladni delavci posade. Delo nas torej ne stane nič, samo nakup lepoticja. Zapomniti si je treba, da vlada ne bo še enkrat dala delavcev na razpolago. Dala jih je sedaj, da izvrše delo in če mi ne bomo pripravljeni, kar se tiče naših obilgacij, bo delo zastalo. Tako se je zgodilo s poljskim vrtom, kjer je vlada vzela delavce proč, ker Poljaki niso dali od svoje strani, kar je bil njih delež. Tega se pri nas ne sme zgoditi, absolutno ne. Zato pa dajmo prispevati sedaj, ko je potreba tukaj. Saj potem si bomo pa lahko oddahnili, ker delo bo

gotovo in naš kulturni vrt bo stal še poznim znanjem v spomin, da je tukaj živel nekoč žilav jugoslovanski narod, ki se je zavedal svoje kulture in da je imel velike svoje može, katerih spomin je počastil s tem, da jim je postavil spomenike. Lahko trdimo, da ne bodo imeli nikjer Slovinci takega narodnega spomenika, kot bo ta v Clevelandu, v Ameriki. Ponosna bo na nas naša stara domovina, ter rekla, da smo vredni sinovi in hčere zavednega slovenskega naroda.

Zato pa, zdaj je čas, da sleherni da, ki je količkaj zaveden in kateremu razmere količkaj lopusčajo. Centralni odbor bo gotovo poročal, koliko se še potrebuje. Po našem mnenju se potrebuje še kaka dva tisočaka. Ni velike za tako številan in gospodarski narod. Ni veliko, tolatreba je. Sami sebe boste vedeli, da ste dali, ko boste videli meseca oktobra, kaj ste pomagali ustvariti z vašim dolarjem. Nikomur ne bo žal tistih dolarjev, prav gotovo ne. 50,000 nas je samo v Clevelandu. Če bi dal vsak eno desetico, pomislite, samo eno desetico, pa bi denarja še preostajalo. Ker pa vsi ne dajo, tudi desetke ne, morajo dati bolj zavedni nekoliko več. In v tem upanju, da bo narod dal, se je pričelo z delom in kolikor poznamo naš narod, se bo odzval in enkrat v oktobru bo velika slavnost, ko se bo vršila slovesna odprtja kulturnega vrta in ko se bo odkrilo kar dva spomenika naših velmož: Gregorčiča in Cankarja.

Narod slovenski, zadnji klic k žrtvam! Poseži v žep in položi dar za skupni spomenik našega naroda!

Med vsemi kulturnimi vrtovi bo jugoslovanski najlepši in ponosni bomo nanj!

Uredništvo.

Pismo županu Burtonu

Naš slovenski councilman, Mr. Anton Vehovec je poslal 5. julija sledeče pismo clevelandskemu županu Burtonu. Pismo se glasi v slovensčini sledeče:

"Dragi župan Burton! Morda se včasih čudite, da vzamem stvari v svoje roke, kar se tiče izpolnovanja postav. Če bi bili v moji poziciji in bi hoteli zastopati ljudi, ki so davkoplačevalci in ki so opravičeni do

protekcije pod našimi postavami, bi naredili ravno isto. Napravil sem pohod po teritoriju, v katerem sem bil izvoljen kot zastopnik ter sem pronašel, da bogati ljudje ignorirajo publiko, ignorirajo postave ter celo groze oblastem z grdimi izrazi ali drugače. Naj omenim nekaj slučajev.

Mr. Kangesser, lastnik Wildwood parka, si je prilastil Neff Rd., od vhoda v Wildwood park do jezera, kjer je postavil zapreko in tako vzel publiko priliko, da bi se vozila na Neff Rd. do jezera. To se godi že nekaj časa in ko sem zahteval, da se zapreka odstrani, mi je grozil z psovskami.

V nedeljo 5. julija sem zahteval od policije na 15. policijski postaji, da me spremlja in odpre cesto. Toda izrazi, ki jih je rabil Mr. Kangesser so bili taki, da ga je hotela policija aretirati. Vrata v park se raztezajo preko pločnika in ravno tako so preko pločnika na stebrih razni napisli. Tako je pot tukaj zaprta. To je jasna kršitev njegovega dovoljenja ter kršitev principov naših postav. Prosim Vas, da natančno preiščete obratovanje tega parka.

Na 3. julija, ko sem prebral članek v Plain Dealerju, sem napravil obhod po moji vardi in s komur sem govoril, me je vprašal, če naj bo mesto Cleveland poznano kot na stečaj odprto mesto igralnic. Rekli so mi, da so igralni stroji postavljeni in da je vse v redu. Poklical sem policijskega načelnika Matowitza, ter ga vprašal, če ima kako povelje od višje oblasti glede teh strojev. Povedal mi je, da nima nikakih naročil. Potem sem ga vprašal, če je še v veljavi staro povelje varnostnega direktorja. Rekel mi je, da ne ve ničesar o tem. Potem sem mu povedal, da če ne pride povelje iz mestne hiše ali od kje drugje, da bom naročil precinktnim kapetanom, da odstranijo nepostavne stroje. Postal je sarkastičen ter rekel, da on in ne jaz bo vzpostavljaj zakone. Rekel sem mu, da je moje mnenje, da nekdo dobiva delež pri teh strojih, nakar mi je zabrusil psovko "pijana baraba" (drunken bum).

Gospod župan, jaz nisem "pijan" in ne "baraba" ter govorim v imenu kakih petdeset tisoč ljudi v 32. vardi mesta Clevelanda. Čutim se globoko užaljenega od takih opazk. Ko sem prevzel mesto župana, sem bil oddan za v korist narodne čitalnice na Holmes Ave., sledim rojakom: Jožetu Grdini za sliko, katere lastnik je sedaj Mr. Drenšek, podružnici št. 10 SZZ za lep set prtičev, katerih lastnica je sedaj Mrs. Pucelj, Mrs. Kobal-Martinjak za par krasnih blazin, katerih lastnik je zdaj Mr. Sepec. Vsem prav iskrena hvala in se priporočam še za nadaljno naklonjenost.

Odbor.

urad kot mestni zastopnik, sem prisegel, da bom spoštoval ustavo Zed. držav in države Ohio. Dokler boste imeli ljudi v odgovornih uradih, ki nimajo obzira do postav mesta Clevelanda, kako morejo imeti meščani Clevelanda obzir za vlado, ki je obdvala davkoplačevalce preko meje.

Po mojem mnenju, g. župan, je čas, da se napravi nekaj hišnega čiščenja. Zahtevam, da odstranite g. Matowitza od njegovega urada kot policijski načelnik.

Anton Vehovec.

Čitalnica na Holmes Ave. se zahvaljuje

Prav lepo se zahvaljujemo za darove, kateri so bili oddani za v korist narodne čitalnice na Holmes Ave., sledim rojakom: Jožetu Grdini za sliko, katere lastnik je sedaj Mr. Drenšek, podružnici št. 10 SZZ za lep set prtičev, katerih lastnica je sedaj Mrs. Pucelj, Mrs. Kobal-Martinjak za par krasnih blazin, katerih lastnik je zdaj Mr. Sepec. Vsem prav iskrena hvala in se priporočam še za nadaljno naklonjenost.

Odbor.

Če verjamele al' pa ne

Farmer je dobil iz mesta delavca, ki je bil izučen profesije pri WPA podjetju. Kmalu je farmer videl, da z novim delavcem ne bosta orala, pa ga nahuili: "Vi ste pa neznanstvo poter ga vprašal, če ima kako povelje od višje oblasti glede teh strojev. Povedal mi je, da nima nikakih naročil. Potem sem ga vprašal, če je še v veljavi staro povelje varnostnega direktorja. Rekel mi je, da ne ve ničesar o tem. Potem sem mu povedal, da če ne pride povelje iz mestne hiše ali od kje drugje, da bom naročil precinktnim kapetanom, da odstranijo nepostavne stroje. Postal je sarkastičen ter rekel, da on in ne jaz bo vzpostavljaj zakone. Rekel sem mu, da je moje mnenje, da nekdo dobiva delež pri teh strojih, nakar mi je zabrusil psovko "pijana baraba" (drunken bum).

"To bo pa lepo, dva bova pa še shajala z delom," mirno odvrne delavec.

Janez Butara je kupil svojo mu malemu sinčku za god brivski aparat. Ko pokaže darilo ženi, ga ta našene: "Pa kaj se tiče meša, ali kaj, da kupuješ desetletnemu otroku za god brivski aparat. Kaj pa bo žnjim?" "Le tiho bodi, stara," jo tolaži mož. "Jaz že vem, kaj delam. Saj toliko časa, da fant ne odrase, ga bom sam rabil."

"Kaj se boš res poročila?" "Res, drugi mesec bo že najbrže poroka." "Koga boš pa vzela?" "Nekega policaja." "Kako se pa piše?" "Ne vem, ga samo po številki poznam."

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po nemškem izvirniku K. Mayn

Svet se je polagoma spremil. Ravna se je dvigala više in više, prišli smo v hribovje in proti večeru smo bili že globoko v gorah. Držali smo se kolikor-mogoče južne smeri.

Solnce je tonelo, ko smo prijezdili na samotni, gosto zaraščeni vrh. Premišljeval sem, kje bi taborili čez noč, ko se mi je zazdelo, da voham dim.

Kjer je dim, tam so tudi ljudje. In ljudem smo se morali izogibati, begunci smo bili.

Pa kdo bi živel v tej divji samoti —?

Odkar smo pustili Bebbehe spodaj v ravnini, nismo ves dan srečali žive duše. Gorovje je bilo samotno in neobljudeno. Bil sem res radoveden, koga bomo našli.

Skozi gozd se je zasvetilo, ozka jasa se je odprla, koča je stala na njej. Iz odprtine v strehi se je vlekla rahel dim.

Obstali smo med drevjem na robu jase.

"Tamle pa nekdo stanuje, gospod!" je menil Halef.

"Vsekakor človek, ki nam ne more škodovati. Počakajte, pojdem pa pogledam."

Razjahal sem in stopil h koči. Kamenita je bila, špranje med kamenjem so bile zamašane z mahom. Odprtina pa je bila tako ozka, da bi otrok komaj zlezal skozi.

Ozrl sem se naokoli, ali bi bilo kaj videti kako človeško bitje, pa nikogar nisem opazil. Že sem premišljeval, kako bi zlezal skozi ozko luknjo, ki je pomenila vrata, ko je pozorišče na mah oživilo.

Najbrž so zagonezni prebivalci samotne kočice čuli moje korake, kajti skozi vrata se je pomolila kosmata, kocinasta živalska glava. Na prvi pogled bi bil skoraj zasodil, da je medvedja glava. Pa kocinasta žival je zalajala in spoznal sem, da je pravzaprav pes.

V koči je rezko zažvižgalo, kocinasta glava je jadrno izginila in mesto nje se je pojavila druga glava, ki njene pripadnosti v prvem hipu vkljub vsej svojih duhovnosti nisem mogel opredeliti.

Nisem namreč videl drugo ko kustrave lase, tako kustrave, da bolj niso mogli biti, sredi tega pragozda kuštrov pa svetločrn, ploščat nos. In dvojje majhnih, črnih oči se je bliskalo iz zmedene goščave las kakor oči jezne- ga šakala.

"Dober večer," sem pozdravil, ker sem vsekakor zasodil, da mora biti lastnik te kuštrave glave le človeško bitje.

Globoko, godrnjav glas je nekaj odgovoril, česar pa nisem razumel.

"Ali sam stanuješ v tejle koči?" sem spet vprašal.

Godrnjav glas se je za nekaj stopinj znižal.

"So še druge kočice v bližini?"

Godrnjav glas je še globlje padel. Kušttravi prebivalec samotne kočice je razpolagal z basom, kakršnega človek le redko sliši na pevskih odrih. Vsaj do velikega C je segal, mislim. Obenem se je prikazala v vratih konica sulice, vse dalje ven je lezla sulica in nazadnje je obstala prav pred mojimi prsi.

Vprico ti neme, pa izrazite groznje sem moral biti seve previden —.

"Pridi ven!" sem prosil z najvljudnejšim glasom, ki sem ga zmogel.

In zares — godrnjanje se je poglabilo v brezdani bas in sulica je pomerila naravnost na moje grlo.

To je bilo pa vendarle proti vsem pravilom vljudnosti! Prijel sem za sulico in potegnil.

Gronki basist in zagonezni prebivalec gozdne kočice pa orožja ni izpustil in ker mi ni bil kos,

sem ga končno izvlekel iz brloga. Najprvo zmedene, sajaste kuštre s črnim, ploščatim nosom in bliskajočimi se očesci, potem dvojje sajastih rok, ki so se na njih prsti končavali v široke, črne kremplje. Za njimi je prišel na dan sajast, raztrgan žakelj, kakršnega pri nas oglarji rabijo, da v njem oglje napredaj vozijo, za žakljem dvojje sajastih cevi, ki sta vzporedno moleli iz žaklja,

— zasodil sem, da sta iz usnja, in nisem se zmotil, kakor sem se pozneje prepričal — in na spodnjem koncu teh cevi je prišlo nazadnje na svetlo še dvojje reči, ki bi jih navaden človek gotovo ne znal opredeliti, ki sem jih pa jaz, najduhovitejši med duhoviti, koj spoznal za škornje, pa za škornje, kakršne je menda svojčas nosil štempihar ali pa kak drug orjak.

In ko sem te orjaške škornje privlekel na dan, se je celo zagonečno bitje postavilo pred mene in tedaj je tudi pes prilezel iz brloga in se postavil pred mene. Kocinast je bil kakor najdivjejši kurdijski medved, črn nos je imel, dvojje črnih, majhnih oči, prav kakor zagonečno bitje s sulico, in oba, pes in lastni sulice, sta se me huje bala ko jaz nju, to sem koj videl.

Ker mi je na moje vljudo vprašanje sajasti prebivalec gozdne kočice prav nevljudno pomolil sulico pod nos, sem upravičeno zasodil, da z vljudnostjo pri njem ne bom nič opravil. Zato sem ga nahnulil, robato kar sem ga mogel:

"Kdo si?"

"Allo," je zopet zagodrnjalo iz goščave kušttravih las, pa bili so topot, hvalabogu, vsaj človeški glasovi.

"Oglar."

Ah —! Zato torej je imel godrnjavi prebivalec tega brloga sajasti nos, sajasto suknjo, sajaste hlače in tudi sajaste, črne roke, le nohte bi si bil lahko porazal, saj pri svojem poslu ni ravno potreboval takih kremplov. In zato je bil tudi njegov pes sajast —.

Moja robotost je bolj zalegla ko moja vljudnost, to sem nemudoma ugotovil. Kar klecnil je in pes je potegnil rep med noge.

Nadaljeval sem s poizvedovanjem.

"In ti stanuješ v tejle koči?"

"Da."

"Si sam?"

"Da."

"Ali morebiti v bližini živijo ljudje?"

"Ne," je boječe odgovoril oglar.

"Koliko časa je treba, da se pride do ljudi?"

"Cel dan."

"Za koga kuhaš oglje?"

"Za gospoda, ki železo dela."

Oglar je najbrž mislil reči, da za kovača.

"In kje živi tisti gospod, ki železo dela?"

"V Banni."

"Si Kurd?"

"Da."

"Džiaf?"

"Ne."

"Bebbeh?"

"Ne."

Pri imenu Bebbeh je srdito pljunil po tleh. To njegovo nevljudno obnašanje, ki bi sicer bilo žaljivo, mi je bilo v danih okoliščinah, to moram priznati, zelo simpatično.

"Iz katerega rodu pa si?" sem ga vprašal.

"Iz rodu Banna."

"Poglej tjale, Allo! Ali vidiš tiste štiri jezdece?"

Odgrebel si je dolge kocine z obraza, da bi bolje videl, in pogledal.

Vkljub sajam in ogljenemu prahu, ki se je pod njim skrivala njegova prava kurdijska koža, sem razločno videl, da mu je silen strah šinil v obraz.

Imenik raznih društev

DVOR BARAGA REDA KATOL. BORŠTNARJEV ŠT. 1317

Duhovni vodja: Rev. B. J. Ponikvar; nadborštnar Frank Perme Sr., 1133 Norwood Road; podborštnar Anton Hlabše Sr., 1082 E. 72 St.; bivši borštnar Matthew Juratovac, 7505 Myron Ave.; finančni tajnik Charles Baznik, 1580 E. 133 St.; tajnik-zapisnikar Matthew Baznik, 6321 Orton Ct.; blagajnik Martin Dule, 6416 Carl Ave.; nadzorniki: Ivan Zupan, Carl Ave.; nadzorniki: spreviditelja Louis Erste in Frank Zundarsch; tar Frank Skerl; društvena zdravnikar Dr. James Seliskar in Dr. Louis J. Perme.

Seje se vršijo vsak tretji petek v mesecu zvečer ob 7:30 v stari soli sv. Vida.

DRUŠTVO DOSLUZENCEV

Predsednik Frank Virant, 1161 Norwood Rd., podpredsednik Martin Kojanšek; tajnik John J. Kikol, 19012 Mohawk Ave., Tel. KEnmore 9946-W; blagajnik Jos. Marković; zapisnikar Mihail Klemenčič. Nadzorniki: Marko Kostanjšek, Viktor Peterca in Jakob Branišelj. Zastavonoša Frank Hitti. Zdravniki: dr. Kern dr. Oman in dr. Perme. Zastopnik za leto konferenco SND in za klub društev SND Frank Virant. Zastopnik skupnih društev fare sv. Vida Mihail Klemenčič. Društvo "Dosluzencev" je na dobri finančni podlagi. Ima nad \$5000 premoženja, plača \$700 na teden bolniške podpore in priredi časten pogreb umrlih članom z udeležbo vseh članov. Asešment je samo \$1.00 na mesec. Društvo zbora vsako 4. nedeljo v mesecu v starem poslopju v SND. Slicence in Hrvatice od 16. do 45. leta se vabi k pristopu.

DR. SV. ANTONA, ST. 138 C. K. of OHIO

Predsednik Jos. Meglič, podpredsednik John Hrovat, finančni tajnik Anthony C. Skully, 1174 E. 74th St., zapisnikar in bolniški obiskovalec Jos. Perpar, 5805 Prosser Ave., blagajnik Frank Turek, 985 E. 65th St. Nadzorniki: Jos. Hrovat, John Hrovat Jr., Jos. Kostanjšek. Redar Frank Mrhar. Vrtar in zastavonoša Anton Gregorac. Duhovni vodja Rev. B. J. Ponikvar. Zdravnik dr. J. M. Seliskar. Zastopniki za Jugoslovanski kulturni vrt: Jos. Perpar, John Hrovat. Zastopniki združenih društev fare sv. Vida: Frank Turek Frank Skrab. Društvo zbora vsak tretji ponedeljek v mesecu ob 7:30 zvečer v stari soli.

SLOV. SAM. POD. DRUŠTVO LOŠKA DOLINA

Predsednik Frank Baraga, 1102 E. 64th St.; podpredsednik Frank Nele; tajnik John Zundarsch, 6617 Schaeffer Ave.; blagajnik in zapisnikar Joe Snyder. Računski nadzorniki: John Sterle, Louis Koren, John Mlakar. Za sprejem novih članov so opravili vsi slovenski zdravniki. Društvo zbora vsako 4. soboto v mesecu v S. N. Domu, št. 4, stare poslopje. Društvo plačuje \$200 posmrtnine in \$7.00 bolniške podpore na teden. Asešment \$1.00 na mesec. Sprejme se nove člane od 16. do 45. leta s prost pristopnino in bolniško preiskavo.

SLOVENSKO SAM. DRUŠTVO SV. ALOJZIJA

Predsednik Joseph Lekan; podpredsednik Domen Blatnik; prvi tajnik Frank Blatnik, 8906 Union Ave.; drugi tajnik in zapisnikar Frank Pappe St.; blagajnik Matt Zupancić, 3549 E. 81st St.; nadzorniki: Frank Muhi, Anton Skrl, Ladislav Volčanšek. Zastavonoša Joseph Miller. Zastopnik za SND v Newburgu: John Perko in Joe Miller. Zastopnik za SND v Maple Heights: John Peskar in John Kie. Zastopnik za Slovensko šolo: John Perko in Joseph Miller. Zastopnik za skupna društva fare sv. Lovrenca: Lad. Volčanšek in Frank Muhi. Zastopnik za kulturni vrt: John Perko in John Kie. Duhovni vodja Rev. Oman in Rev. Slapsak. Društveni zdravnik dr. Perko in dr. Polin. Društvo zbora vsako četrto nedeljo v mesecu ob eni uri popoldne v SND.

SLOV. KAT. PEVSKO DRUŠTVO "LIRA"

Predsednik in pevovodja Peter Srebrnik, 6127 St. Clair Ave.; podpredsednik John Cerar, 5819 Bonna Ave.; tajnik Fr. Kurec, 1246 E. 59 St.; kolektor Fr. Jaklič, 6314 Edna Ave.; blag. Joe Marinko, 1234 E. 74 St.; arhivarja: W. Frank in J. Polz; nadzorniki: Josephine Maček, Elizabeth Stucin, Theresa Gorenčič; zastopnik združenih društev Frank Prijatelj. Pevske vaje društva se vrše vsak torek in petek, mesečne seje vsak drugi torek v mesecu ob 7:30 zvečer v stari soli sv. Vida.

DRUŠTVO SRCA MARIJE (STARO)

Predsednica Julija Brezovar; podpredsednica Mary Grdina; prva tajnica Frances Novak, 6326 Carl Ave.;

blagajničarka Katarina Perme; druga tajnica Mary Bradač; odbornici: Mary Skulj in Ana Erbežnik. Nadzornice: Louise Pikš, Genovefa Supan in Jennie Brodnik. Vrtarica Frances Kasunič. Bolniška nadzornica Louise Pikš. Zastopnice združenih društev fare sv. Vida: Mary Pristov, 1:30 popoldne. Društveni asešment se Cecilia škreb; zastopnice za Jugoslovanski Kulturni vrt: Mary Stanonik in Johana Gornik; zastopnica za Klub društev SND: Mary Stanonik; zastopnica za konferenco SND: Mary Stanonik. Društvo zbora vsako drugo nedeljo v mesecu v stari soli sv. Vida.

SKUPNA DRUŠTVA FARE SV. VIDA

Predsednik Joseph Ponikvar, 1030 E. 71 St.; podpredsednik Frank Turek; finančni tajnik Rudolph Ottonicari Jr., 1110 E. 65 St.; zapisnikar Lawrence Bandi; blagajnik John Melle; nadzorniki: Anthony J. Fortuna, Anthony Klancar, Mary Salamon. Seje se vrše vsako četrto sredo v mesecu v dvorani stare sole sv. Vida. Društva, ki želijo sodelovati, naj izvolijo 2 ali več zastopnikov in jih pošljejo na sejo, kjer bodo z veseljem sprejeti. Vse zastopnike in zastopnice se pa vljudo prosi da se redno udeležujejo seji in sporočajo o njih delovanju na društvenih sejah.

DR. SV. VIDA, ŠT. 25 KSKJ

Predsednik Frank Habich, 6310 Carl Ave.; podpredsednik Ant. Strniša, tajnik A. J. Fortuna, 1093 E. 64th St.; blagajnik Anton Korosec. Zdravniki: dr. J. M. Seliskar, dr. M. F. Oman, dr. L. J. Perme, dr. A. J. Perko, dr. A. Skur in dr. F. Kern. Društvo zbora vsako prvo nedeljo v spodnjih prostorih stare sole sv. Vida ob 1:30 popoldne. Mesečni asešment se prične pobirati opoldne. Na domu tajnika pa vsakega 10. in 25. v mesecu. V društvo se sprejemajo novi člani in članice od 16. do 55. leta in se jim nudi štiri vrste zavarovalnine od \$250 do \$2000. Bolniška podpora znaša \$7 ali \$14 na teden. V društvo se sprejemajo tudi otroci od rojstva do 16. leta. V slučaju bolezni se naj bolnik javi pri tajniku, da dobi zdravniški list in karto in ravna se naj po pravilih Jednote.

SLOV. SAM. DR. SV. ANTONA PAD. V NEWBURGU

Predsednik Joseph Globokar; podpredsednik Frank Kokotec; tajnik Louis Hochevar, 9914 Elizabeth Ave.; blagajnik Frank Marinič; nadzorniki: Anton Hrovat, Frank Perko, Frank Jazbec; zastopnik za SND: Frank Kokotec, Anton Russ; zastopnik za SND v Maple Heights: Anton Skutca. Društvena zdravnikar: dr. A. J. Perko, dr. J. Polin. Društvo zbora vsako

4. nedeljo v mesecu ob eni uri popoldne v S. N. Domu.

DRUŠTVO SV. NEZE, ST. 139, C. K. of O.

Predsednica Mary Ivanc; podpredsednica Frances Baraga; finančna tajnica Jennie Yeltz, 15718 Huntmore Ave. tel. KEnmore 2317-W; zapisničarka oLuse Pikš, 1176 E. 71st St.; blagajničarka Katarina Perme; vrtarica Frances Kasunič; nadzornice: Mary Skully, Anna Godlar, Mary Ottonicari. Seje se vrše vsako tretjo sredo v mesecu v stari soli sv. Vida. Bolne članice naznanite na domu zapisničarice. Društvena zdravnikar sta dr. L. J. Perme in dr. J. M. Seliskar. Duhovni vodja Rev. B. J. Ponikvar. Članice se sprejemajo od 16. do 60. leta.

IZ DOMOVINE

—Smrtna žrtev planin. Dva ljubljanska akademika, Lovša in Pleterski, sta se napotila za praznike v Kamniške planine. Dospela sta že v soboto na Korško sedlo. Tamkaj sta se pomenkovala z oskrbnikom Francetom Erjavškom in izjavila med drugim, da imata namen preplezati Kalško goro.

Oskrbnik jima je to takoj odločno odsvetoval, vendar mladeniča nista hotela odstopiti od svojega namena. Prenočila sta v koči, jutraj pa sta se odpravila na pot. Oskrbnik ju je še enkrat nujno posvaril. Vse prigovarjanje pa ni zaleglo. Preplezala sta vso steno in se že vračala po snežišču domov, ne da bi bila navezana na vrvi, kar je bila velika nevarnost. Bila sta po vrhu še brez cepinov, kar je postalo zanju usodno. Lovša se je hotel po običaju zapeljati po snegu. Izgubil je ravnotežje in ker se ni mogel ustaviti, ga je zaneslo v prepad. Njegov tovariš je začel klicati na pomoč. Po nekaj časa ga je slišal planinar Maks Jamnik in mu prišel pomagat. Truplo nesrečnega Bojana Lovša so našli v ponedeljek dopoldne in ga prenesli v Kamniško Bistrico. O nesreči je bil obveščen tudi pokojnikov oče, upokojen orožniški narednik, ki stanuje v Ljubljani. Oče se je skupaj s hčerko takoj odpeljal v Kamnik, odkoder se je prepeljal z avtomobilom v Kamniško Bistrico, da uredi vse potrebno za pokop ljubljanske sina edinca. Pokojni Bojan Lovša je štel šele 21 let in je bil slušatelj rudarskega oddelka ljubljanske univerze.

—Zaradi bede v strašno smrt. —V Oseku pri Sv. Marjeti ob Pesnici so našli v hlevu obešenega 42 letnega posestnika Alojzija Kranjca. Ugotovili so, da je Kranjca poglala v tako žalostno smrt beda, v kateri je živel zadnja leta s svojo ženo in tremi nedoletnimi otroki. Z ubogo vdovo in tremi otroci iskreno sočustvujejo vsi sosede.

—V Ljubljani je umrl Anton Levec, dvorni svetnik v pokouju. —Na Jeranovem pri Mekinjah, je umrla gđc. Julijana Albrecht, stara 77 let, skrbna gospodinja svoji nečakinji gđc. Antoniji Albrecht, učiteljici na šoli v Mekinjah.

—Na Sp. Brezovem pri Višnji gori je umrl v torek zvečer po daljšem bolehanju nadvse skrben in veren gospodar Martin Gorše, posestnik in oče gospoda Martina Goršeta v Vel. Laščah.

DNEVNE VESTI

Senator Borah bo deloval za Landon

Washington, 7. julija. —Senator William Borah, ki je pred republikansko predsedniško konvencijo v Clevelandu tako silovito napadal kandidata Landon, čes, da njegove ideje za vlado niso primerne za današnje čase, je včeraj izjavil, da ne bo zapustil republikanske stranke, pač pa bo celo govoril za Landon. Senator Borah je star 71 let in se nahaja že 30 let v kongresu. Izjavil je, da bo tudi letos ponovno kandidiral. Odločiti se mora tozadevno do petka.

Rockefeller bo praznoval 97. rojstni dan

Lakewood, N. J., 17. julija. Dne 8. julija praznuje John D. Rockefeller svoj 97. rojstni dan. Dogodek bo preživel na svojem posestvu v tajnosti, v katero se zavija že zadnji dve leti. Le člani njegove družine in par ožjih prijateljev bo povabljenih. Na prostore Rockefeller posestva je težje priti kot v zakladnico Zed. držav. Visok zid obdaja vse posestvo. Številni električni signali takoj povedo, če kdo skuša priti na posestvo. 50 oboževalnih stražnikov je noč in dan na straži in 60 ogromnih reflektorjev razsvetljuje prostore ponoči. Tako živi mož, o katerem se je trdilo, da je najbogatejši človek na svetu.

V New York državi nastopajo proti čizlerjem

Elmira, N. Y., 7. julija. —Mestni ravnatelji v tem mestu je danes izjavil, da bo mesto nastopilo proti nim, ki sleparijo z relifom. Vsak na relifu, če se mu ponudi delo, mora delo vzeti, sicer se ga izbrise iz relifa in teži na sodniji, da ne podpira svoje družine. Predno gre relifna oseba na delo, jo zdravnik preišče, če je za delo sposoben ali ne. 40 mož na relifu so zdravniki včeraj preiskali in pronašli zdrave. Oditi so morali takoj na delo.

Coughlin v tajnem govoru v Trentonu

Trenton, N. J., 6. julija. Sem je nepričakovano dospel Rev. Charles Coughlin, ki je imel tajeen nagovor uradnikom posameznih društev Narodne unije za socialno pravico. Javnost in časnikarji so bili izključeni. Coughlin je izjavil, da Narodna unija sijajno napreduje in je bodril uradnike unije k večjemu boju.

Japonski puntarji so dobili stroge kazni

Tokio, 7. julija. —Izredna japonske vojna sodnija je obsodila včeraj 17 višjih častnikov armade v smrt, dočim jih je dobilo pet drugih dosmrtno kazen. 44 nižjih častnikov je bilo obsodjenih v zapor od 8 do 15 mesecev. Vsi so bili spoznani krivim, da so vodili 26. februarja revolto v Tokio.

MALI OGLASI

Delo dobi

deklet, staro nad 21 let, da bi stregla gostom pri mizah, pomagala v kuhinji in opravljala splošna dela. Slovenka ali Hrvatca. Vprašajte na 2704 St. Clair Ave. (160)

General Auto Repair

Mi popravljamo generatorje, starterje in ignition sistem pri vaših avtomobilih. Tudi popravljamo strehe avtomobilov in tapciram.

6601 St. Clair Ave.

Jos. Gasser in Frank Hočevar lastnika

(Jul. 8. & 11.)

Marko Žagar

vam bo temeljito popravil vaše izrabljene čevlje. Rabi najboljši material. Delo je trpežno, cene pa prav zmerne. Mi vam popravimo čevlje v najkrajšem času. Se vljudo priporočamo.

8002 Union Ave. (161)

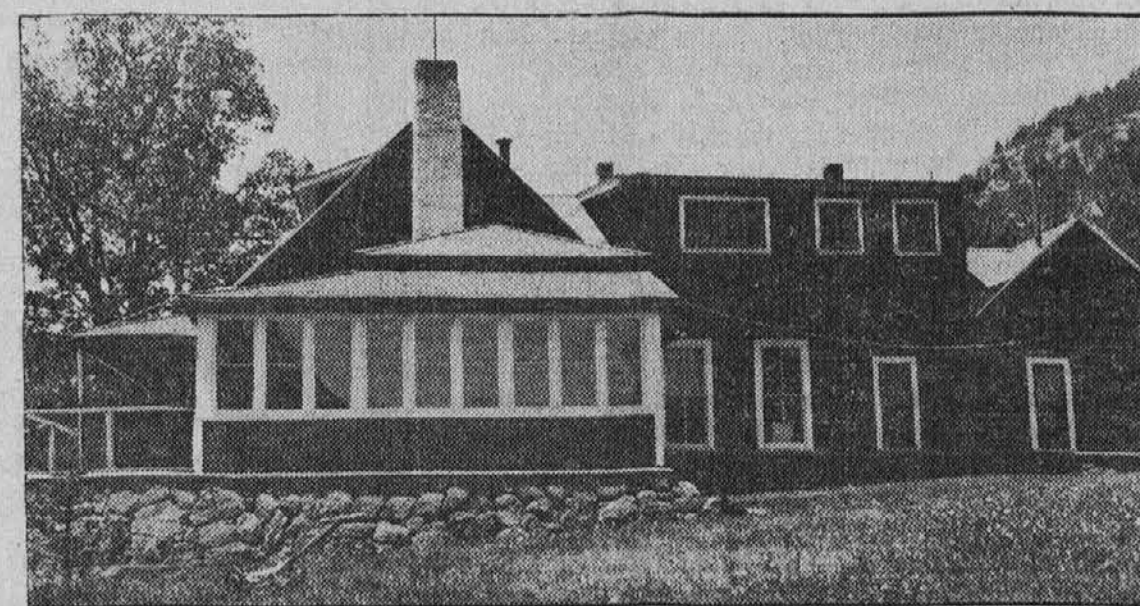
Zdaj je priložnost!

za tistega, ki hoče ali namerava kupiti hišo. Ravno kar sem doktor William Borah, ki je pred republikansko predsedniško konvencijo v Clevelandu tako silovito napadal kandidata Landon, čes, da njegove ideje za vlado niso primerne za današnje čase, je včeraj izjavil, da ne bo zapustil republikanske stranke, pač pa bo celo govoril za Landon. Senator Borah je star 71 let in se nahaja že 30 let v kongresu. Izjavil je, da bo tudi letos ponovno kandidiral. Odločiti se mora tozadevno do petka.

Joe Piks 1176 E. 76th St. July 8, 10.

Samo da je kdo izgovoril ime "Roosevelt" je bilo dovolj, da je delegacija na demokratski konvenciji v Philadelphiji navdušeno ploskala in prirejala ovacije. Delegati so nosili na ramah Jamesa Roosevelta, sina predsednika Zed. držav.

To je McGraw renč, katero je vzela v najem družina gubernerja Landon, preds. kandidata republikanske stranke, za to poletje. Renč se nahaja blizu Estes Park vasi, Colo. Skozi renč teče potok, kjer je dosti postrovi in pri njih se bo Landon pripravljval na predsedniško kampanjo.

